

Lovforslag nr. L 201. Fremsat den 19. marts 1985 af Ole Espersen (S), Torben Lund (S), Ebba Strange (SF), Alice Faber (SF), Bernhard Baunsgaard (RV), Estrup (RV), Lenger (VS) og Anne Grete Holmsgård (VS)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven

§ 1

I udlændingelov nr. 226 af 8. juni 1983 foretages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 2, indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

»2) Hvis udlændingen uden for de i § 7, stk. 1, nævnte tilfælde befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen.«

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 3 og 4.

2. I § 46, stk. 1, ændres »§§ 47-50 og 51, stk. 2, 2. pkt.,« til: »§§ 46 a-50 og 51, stk. 2, 2. pkt.,«.

3. Efter § 46 indsættes som ny paragraf:

»§ 46 a. Afgørelse om opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 2), træffes af justitsministeren.«

4. § 56, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. I sager af særlig hastende karakter samt i tilfælde, hvor klagen må anses for at være åbenbart grundløs, jfr. § 53, stk. 3, kan afgørelsen træffes af formanden og et af de af Dansk Flygtningehjælp udpegede medlemmer. Er disse ikke enige, forelægges sagen for det samlede nævn. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Det foreslås, at der i udlændingeloven ind sættes en ny bestemmelse, som præciserer, at justitsministeren også har mulighed for i ganske særlige tilfælde at give opholdstilladelse til personer, som af flygtningenævnet har fået afslag på opholdstilladelse efter reglerne om flygtninge.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med, at justitsministeren har indtaget det standpunkt, at han ikke har hjemmel til at meddele opholdstilladelse til personer, der af flygtningenævnet har fået afslag på opholdstilladelse, medmindre der foreligger et andet grundlag.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at humanitære grunde med betydelig styrke kan tale for at give opholdstilladelse, selv om disse grunde ikke foreligger på en sådan kvalificeret måde, at der er grundlag for at give de pågældende udlændinge flygtningestatus.

2. Med udtrykket »... uden for de i § 7, stk. 1, nævnte tilfælde befinder sig i en sådan situation...« tilkendes det, at flygtningenævnets afgørelse af selve flygtningestatusspørgsmålet er endelig.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2, er i øvrigt udformet således, at væsentlige hensyn af humanitær karakter skal tale afgørende for opholdstilladelse. Ved dette ordvalg har man tilsigtet at give bestemmelsen et anvendelsesområde, som på samme tid både er bredt og snævert.

Der skal nemlig ikke indlægges særlige begrænsninger i bestemmelsen, når det drejer sig om de ganske særlige omstændigheder, som kan begrunde opholdstilladelse. På den anden side skal de pågældende hensyn tale *afgørende* for, at tilladelsen gives, og hermed tilkendes det, at det vil have undtagelsens karakter, at justitsministeren giver opholdstilladelse til personer, som af flygtningenævnet har fået afslag på egentlig flygtningestatus.

Udtrykket »væsentlige hensyn af humanitær karakter« henviser især til de hensyn, som er op-

regnet i lovens § 26 om de humanitære hensyn, som navnlig skal tages i betragtning i forbindelse med afgørelser om udvisning eller inddragelse af opholdstilladelse.

De særlige hensyn, som kan begrunde, at justitsministeren efter en konkret vurdering giver opholdstilladelse, kan således først og fremmest bestå i udlændingens alder, helbredstilstand og andre personlige forhold, smlgn. § 26, nr. 1. Det skal i den forbindelse fremhæves, at den subjektive frygt, som en udlænding kan tænkes at nære over for tanken om hjemsendelse, kan indebære et sådant meget betydeligt nervepres for den pågældende, at dette kan tale for opholdstilladelse.

Vurderingen af, om betingelserne for at give opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse er til stede, må i sagens natur være meget konkret. Som nævnt ovenfor er reglen tiltænkt et snævert anvendelsesområde, og det vil derfor være af betydning for vurderingen, med hvilken styrke de enkelte hensyn foreligger, og ikke mindst om de foreligger i kombination.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 og 3

Ændringen indebærer, at afgørelser om opholdstilladelser efter den nye bestemmelse i § 9 træffes af justitsministeren. Ministerens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, og reglerne i § 52 om domstolsprøvelse finder heller ikke anvendelse.

Til nr. 4

Ændringen foreslås for at klargøre, at åbenbart grundløse asylansøgninger m.v. skal kunne behandles efter den såkaldte hasteprocedure, men dog således, at såvel flygtningenævnet som Dansk Flygtningehjælp får afgørende indflydelse på, om dette skal ske i det konkrete tilfælde.

Henvisningen til § 56, stk. 1, om retten til mundtligt at forelægge sin sag og muligheden for mundtlig behandling af sagen er en præcisering af, hvad der allerede gælder for behandlingen af hastesager.

De øvrige regler, der gælder for behandlingen af sager for flygtningenævnet, opretholdes uændrede.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Til § 3

Bestemmelsen regulerer spørgsmålet om lovens territoriale gyldighed.